

EUROPA ONDER DE LOEP

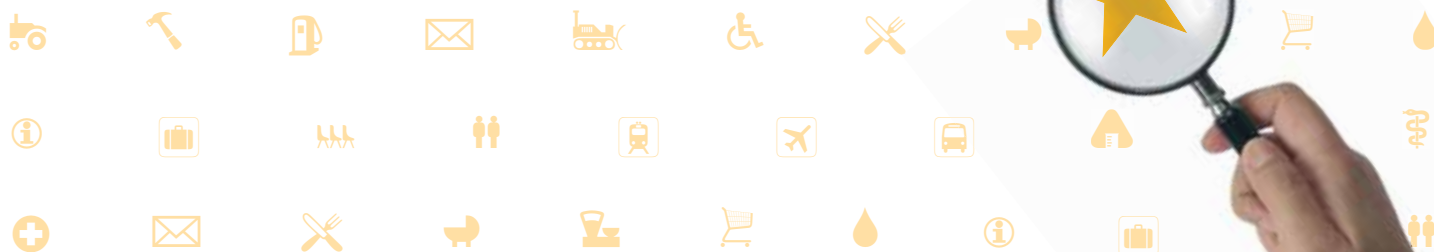
OPLOSSINGEN EN ACHTERGROND VOOR DE LEERKRACHT

DIDACTISCH DOSSIER

Voor de derde graad secundair onderwijs

Een uitgave van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.
Bij het samenstellen van dit dossier werd rekening gehouden met de opmerkingen en bijdragen van leerkrachten.
Uitgave januari 2011.

Oefening 1

Na de Eerste Wereldoorlog werd het Verdrag van Versailles afgesloten dat het einde van de oorlog markeerde. Het verdrag legde aan Duitsland heel zware voorwaarden op: Duitsland verloor een zevende van zijn grondgebied en een tiende van zijn bevolking. Ook verloor Duitsland al zijn koloniën. Naast een verlies aan grondgebied en mensen betekenden deze bepalingen een zware aderlating voor de Duitse industrie: een flink deel van de steenkool- en staalproductie ging verloren. Verder werd het Duitse leger beperkt in omvang. Bovendien kregen Duitsland en zijn bondgenoten de schuld van de oorlog en werden zij aansprakelijk gesteld voor alle schade en verliezen die zij tijdens de Eerste Wereldoorlog hadden veroorzaakt. Het Verdrag was dus vooral een manier om wraak te nemen op Duitsland. De verontwaardiging in Duitsland over dit verdrag was groot maar de Duitsers hadden geen keus. Adolf Hitler speelde handig in op die gevoelens van vernedering en leidde Duitsland (en Europa) zo naar de Tweede Wereldoorlog.

Oefening 2

- Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
- De 34 leden zijn: Australië, België, Oostenrijk, Canada, Chili, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, Israël, Japan, Luxemburg, Mexico, Nederland, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Turkije, Verenigde Staten, Zuid-Korea, Zweden, Zwitserland.
- De doelstelling van de OESO is de economische samenwerking op elkaar af te stemmen, te coördineren, te verdiepen en hulp te bieden aan ontwikkelingslanden.
- De OESO is vooral bekend voor de spraakmakende economische rapporten die ze uitgeeft.

- Het gaat om de COMECON (Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand). In 1991, na het uiteenvallen de Sovjet-Unie, werd beslist om de COMECON op te doeken.

Meer info zie www.oecd.org

Oefening 3

- De Noord Atlantische Verdragsorganisatie.
- Op dit ogenblik zijn er 28 leden: Albanië, België, Bulgarije, Canada, Denemarken, Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Turkije, Verenigde Koninkrijk, Verenigde Staten.
- De oorspronkelijke bedoeling van de NAVO was gebaseerd op het principe van collectieve vrijheid: als één van de lidstaten aangevallen wordt, kan die rekenen op de militaire steun van de anderen. Nu staat de organisatie in voor de veiligheid van de Atlantische staten en Europa in haar geheel. Daarvoor kan ze ook troepen inzetten buiten haar grondgebied.
- Het hoofdkwartier is gevestigd in Evere (Brussel). Momenteel is de Deen Anders Fogh Rasmussen secretaris-generaal.
- Als tegenhanger van de NAVO, sloot de Sovjet-Unie in 1955 het Warschaupact, dat in 1991 werd ontbonden.

Meer info zie www.nato.int

Oefening 4

- van Winston Churchill.
- Hij was tijdens de Tweede Wereldoorlog eerste minister van Groot-Brittannië.
- Op 19 september 1946 verklaarde hij 'Wil Europa ontsnappen aan een definitieve ondergang, dan zal voor de Europese families van landen een daad van vertrouwen moeten worden gesteld waardoor hun alle misdaden en dwaasheden uit het verleden worden vergeven. Het blijft onze doelstelling de Verenigde Naties te verstevigen en uit te bouwen, maar in het kader van dit wereldperspectief moeten wij de Europese statenfamilie herscheppen en moeten wij komen tot een algemene structuur die men de 'Verenigde Staten van Europa' kan noemen. In concreto zal de eerste stap in deze richting zijn: het oprichten van een raad van Europa' (oproep 'Let Europe arise').
- Met het IJzeren gordijn bedoelde hij de scheidingslijn tussen de landen van Midden- en Oost-Europa onder sovjetinvloed en de rest van West-Europa dat niet onder een communistisch regime leefde.

Oefening 5

- De 'Raad van Europa' (Council of Europa) heeft 47 leden: België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Finland, Griekenland, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Zweden, IJsland, Noorwegen, Zwitserland, Andorra, Liechtenstein, San Marino, Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Tsjechië, Turkije, Albanië, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Kroatië, Macedonië, Moldavië, Oekraïne, Rusland, Bosnië-Herzegovina, Monaco, Servië, Montenegro.
- Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens werd geschreven in 1950.
- Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, dat gevestigd is in Straatsburg, kijkt toe op de naleving van dit document.

- De nieuwe doelstelling van de Raad van Europa is het overbruggen van de kloof tussen Oost en West door steun te bieden aan economische, politieke en gerechtelijke hervormingen in Oost-Europa.
- Straatsburg was het symbool van de verzoening tussen Frankrijk en Duitsland. De stad en het gebied Elzas-Lotharingen was in het verleden immers een voortdurende twistappel tussen de twee landen.

Oefening 6

- Er zijn veel definities in gebruik. Het federalisme is een politiek systeem waar een centraal, wetgevend orgaan de macht deelt met provincies, regio's of staten. De federale regering oefent haar bevoegdheid uit over het gehele nationale territorium en zijn bevolking. Het gaat dus om een machtsdeling, maar de centrale staat blijft wel soeverein. Een confederatie is een alliantie tussen verschillende staten, die zich verenigen zonder evenwel hun soevereiniteit op te geven. In tegenstelling tot wat meestal wordt aangenomen, is het niet de graad van autonomie van de regio's die het verschil tussen federalisme en confederalisme bepaalt. Het is de soevereiniteit. In een federale staat delegeert het centraal, soeverein gezag bevoegdheden aan de regio's. In een confederale staat zijn het integendeel de regio's die macht afstaan. Zo heb je federaties met een grote autonomie van de regio's en confederaties met een sterk, centraal gezag. Vergelijk het met een auto. De kracht van een wagen wordt niet bepaald door het motortype. Zowel bij benzine- als dieselwagens heb je snelle en trage auto's. De Europese Unie is een typische confederatie. Elke lidstaat behoudt zijn soevereiniteit, zelfs indien een deel van die soevereiniteit gedelegeerd wordt.
- Voorbeelden van landen met een federale staatsstructuur in Europa: Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en België.
- Buiten Europa: vooral de VS.

Meer info zie www.forumfed.org

EUROPA ONDER DE LOEP

OPLOSSINGEN EN ACHTERGROND VOOR DE LEERKRACHT

Oefening 7

- a. fout (Marshall was "Secretary of State", dwz. Minister van Buitenlandse Zaken);
- b. fout (de VS boden de hulp aan alle Europese landen, maar de landen onder sovjetinvloed hebben de hulp toen niet aanvaard);
- c. juist;
- d. juist;
- e. fout (Comecon);
- f. juist;
- g. fout (Noord-Atlantische VerdragsOrganisatie);
- h. juist;
- i. fout;
- j. juist.

Oefening 8

	OEES (NU OESO)	NAVO	RAAD VAN EUROPA
Oprichting	1948	1949	1949
Aantal lidstaten	34	28	47
Vestigingsplaats	PARIJS	BRUSSEL	STRAATSBURG
Oorspronkelijke doelstelling	Verdeling van de Marshallhulp en coördinatie van de economische samenwerking tussen de leden	Principe van de collectieve veiligheid: als één van de lidstaten aangevallen wordt, kan die rekenen op de militaire steun van de anderen	Het gemeenschappelijke Europese erfgoed bewaren en sociale en economische vooruitgang realiseren binnen Europa
Vernieuwde doelstelling	Bij oprichting OESO: economische samenwerking op elkaar afstemmen, coördineren en verdiepen en hulp bieden aan ontwikkelingslanden	Na de Koude Oorlog: instaan voor de veiligheid van de Atlantische staten en Europa in haar geheel. Daarvoor kan ze ook troepen inzetten buiten haar grondgebied	Na de Koude Oorlog: overbruggen van de kloof tussen Oost en West door steun te bieden aan economische, politieke en gerechtelijke hervormingen in Oost-Europa
Bekendste verwezenlijking	Jaarlijkse economische rapporten	Artikel 5 (principe van collectieve verdediging) werd voor het eerst geactiveerd na de aanslagen van 11 september 2001	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
Oost-Europese tegenhanger	Comecon	Warschaupact	–

EUROPA ONDER DE LOEP

OPLOSSINGEN EN ACHTERGROND VOOR DE LEERKRACHT

Oefening 9

- Dat de eeuwenoude tegenstelling tussen Frankrijk en Duitsland wordt overbrugd - voor het behoud van de vrede.
- Concreet stelde hij voor om de gehele Frans-Duitse productie van kolen en staal onder een gemeenschappelijke autoriteit te plaatsen, dus met andere woorden om de beslissingen over die twee sectoren als het ware uit handen te nemen van Frankrijk en Duitsland zelf (en de andere deelnemende landen). Zoals verder in de tekst aangegeven, maakt dat 'een oorlog tussen Frankrijk en Duitsland niet alleen ondenkbaar doch ook materieel onmogelijk'. Kolen en staal waren in die tijd nog belangrijke industriële sectoren en vormden de basis voor wapenproductie.
- De Hoge Autoriteit 'wier beslissingen bindend zullen zijn voor Frankrijk, Duitsland en de andere toetredende landen'.
- 'In een organisatie welke openstaat voor deelname van de andere landen van Europa' (naast Frankrijk en Duitsland).
- 9 mei is ondertussen de officiële Europese feestdag en dus één van de symbolen van de Europese Unie.

Oefening 10

- Informatie over het leven en werk van Monnet is terug te vinden op http://europa.eu/abc/history/foundingfathers/monnet/index_nl.htm
- Schuman groeide op in Lorraine, wat op dat moment nog Duits grondgebied was.

Oefening 11

Oefening 12

Op 1 januari 1973.

Oefening 13

Van Noorwegen. In hun anti-campagne benadrukten vooral de jongeren dat de EG misschien economisch wel interessant was, maar dat het maatschappelijke en politieke profiel haaks stond op de Noorse samenleving. In 1994 zei Noorwegen nog eens 'neen'.

Oefening 14

Griekenland: 1981; Spanje en Portugal: 1986

Oefening 15

Eurosclerose betekent dat het Europese integratieproces in de jaren zeventig en tachtig stagneerde. Die crisis had verschillende oorzaken: de lidstaten slaagden er niet in gemeenschappelijk te reageren op de tweede oliecrisis; de politieke tegenstellingen tussen Frankrijk en Groot-Brittannië maakten het algemeen moeilijk een zelfde koers te varen en bovendien was er meer geld nodig om de EG vlot te laten functioneren.

Oefening 16

3 oktober 1990 is de dag van de officiële hereniging van Oost- en West-Duitsland.

Oefening 17

- Na een vaak bloedige strijd viel de Joegoslavische Federatie in de jaren '90 uiteen in vijf republieken: Slovenië (dat in 2004 tot de EU toetrad), Kroatië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Servië (zonder het sinds 2006 onafhankelijk Montenegro en Kosovo riep op 17 februari 2008 unilateraal zijn onafhankelijkheid uit)
- Naast de etnisch-godsdienstige motieven, speelde het (terug aangewakkerde) nationalisme een belangrijke rol in de conflicten.
- Er komt een vredesakkoord (Dayton, 1995), maar ook de NAVO komt in 1999 met (omstreden) bombardementen op Servië tussenbeide om de 'Kosovocrisis' een halt toe te roepen.

Oefening 18

- De cartoonist geeft een overzicht van het Europees integratieproces met de opening van de grenzen (project '92)

- In de schaduw is de slagboom gesloten. Daarmee bedoelt de tekenaar dat de grenzen wel geopend zijn in 1993, maar dat daarmee niet alle problemen voor de handel van de baan zijn. Op dat moment betaalde men in de lidstaten met verschillende nationale munten, er zijn nog steeds verschillen in BTW-tarieven, enz.

Oefening 19

In 1995.

Oefening 20

Estland, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Malta en Cyprus.

Oefening 21

Nooit eerder traden zoveel landen tegelijk toe (daarom spreken we van de 'big bang'). Door hun toetreding is de tweedeling van Europa in een oostelijke en westelijk blok definitief geschiedenis.

Oefening 22

- De vlag met 12 sterren in een cirkel op een blauwe achtergrond.
- De hymne «Ode an die Freude» van Ludwig van Beethoven.
- Het devies «eenheid in verscheidenheid»
- De euro.
- 9 mei, dag van Europa.
- Op 9 mei 1950 legde de Franse minister van Buitenlandse Zaken Robert Schuman een verklaring af, die hij samen met Jean Monnet had opgesteld. Frankrijk, Duitsland en andere Europese landen worden er opgeroepen om hun kolen- en staalproductie gemeenschappelijk uit te baten en zo de basis van een Europese federatie te leggen. Deze feestdag geldt niet alleen voor de burgers van de 6 stichtende leden van de Europese Unie, maar ook voor alle andere lidstaten. Elk land

EUROPA ONDER DE LOEP

OPLOSSINGEN EN ACHTERGROND VOOR DE LEERKRACHT

heeft democratisch beslist om lid van de Unie te worden en engageerde zich om de doelstellingen van 9 mei 1950 (vrede, sociale vooruitgang, economische ontwikkeling en solidariteit) na te streven.

Oefening 23

a. De Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor het Buitenlands en het Veiligheidsbeleid. De functie wordt momenteel door de Britse Catherine Ashton uitgeoefend.

b. De voorzitter van de Europese Raad. De Belg Herman Van Rompuy is momenteel in functie.

Oefening 24

Volgens dit beginsel komt de Unie alleen tussen indien de doelstellingen beter op Europees niveau bereikt kunnen worden.

Het subsidiariteitsprincipe heeft tot doel de beslissingen zo dicht mogelijk bij de burger te doen aansluiten en aldus te vermijden dat er een verwijdering met de machtscentra komt. De hogere instanties, aldus het subsidiariteitsbeginsel, moeten niets doen wat door lagere instanties kan worden afgehandeld.

Oefening 25

	WIE?	WAT?	WAAR?	WAAROM?	EXTRA
Europese Raad	E	E	C	E	1. de premier
Europese Commissie	B	A	C	C	1. Karel De Gucht 2. Handel 3. Barroso, Portugees
Ministerraad	A	D	C	B	1. de minister van Binnenlandse Zaken
Europees Parlement	C	B	A	D	1. zie website EP 2. 23 officiële talen ⁽¹⁾ 3. 2009-2014
Europees Hof van Justitie	D	C	B	A	Koen Lenaerts ⁽²⁾

⁽¹⁾ Nederlands, Frans, Duits, Italiaans, Engels, Deens, Spaans, Portugees, Grieks, Fins, Zweeds, Hongaars, Tsjechisch, Pools, Slovaaks, Ests, Lets, Litouws, Maltees, Bulgaars, Roemeens, Iers-Gaelisch, Sloveens.

⁽²⁾ Bij het gerecht van eerste aanleg: Franklin Dehousse.

Oefening 26

- De Ministerraad stemt over het wetsvoorstel. Daarbij moet de Raad in heel wat gevallen rekening houden met het advies van het Parlement. = **3**
- Nationale parlementen zetten de Europese wet (indien nodig) om in een nationale wet. = **5**
- De Commissie stelt wetsvoorstellen op. = **1**
- De Commissie zorgt voor de uitvoering van de Europese wet. = **4**
- Het Europees Parlement geeft zijn advies over het wetsvoorstel. = **2**
- Het Europees Parlement controleert de Commissie bij de uitvoering van haar taak. = **6**

Oefening 27

Met het 'democratisch deficit' wordt bedoeld dat de Europese burger (via het nationaal of Europees Parlement) te weinig inspraak heeft in het Europees besluitvormingsproces. Het Europees Parlement heeft immers niet de volledige wetgevende bevoegdheid in handen op Europees vlak. De belangrijkste speler is daar eigenlijk de Ministerraad. De nationale parlementen kunnen nog moeilijk controleren (en sturen) wat er in die Ministerraad wordt afgesproken, terwijl het Europees Parlement er ook niet volledig greep op heeft. De volksvertegenwoordiging wordt als het ware een stukje van haar wetgevende macht afgenomen. Het «democratisch deficit» betekent eveneens dat de burgers de Europese instellingen slecht kennen en er zich vervreemd van voelen.

Oefening 28

- juist;
- juist (de commissievoorzitter is één van de 27 commissarissen);
- fout (in Brussel);
- juist;
- fout (dat doet de Ministerraad, meestal in samenspraak met het EP);
- fout (er zijn 736 europarlementariërs, waaronder 22 Belgen);
- juist;
- fout (die taak neemt de Europese Raad op zich);
- juist;
- juist.

Oefening 29

- 1 januari 1993
- Interne markt: ruimte waarbinnen toltarieven afgeschaft zijn en er een gemeenschappelijk buitentarief geheven wordt op producten afkomstig uit niet-EU-lidstaten.

Douane-unie: ruimte waarbinnen de toltarieven afgeschaft zijn, maar de nationale buitentarieven op producten afkomstig uit niet-EU-lidstaten behouden blijven.
- Monopolievorming tegengaan om te verhinderen dat de consument te veel moet betalen voor een bepaald product.
- WTO: de World Trade Organisation legt de spelregels vast van de wereldeconomie.

Oefening 30

- Hoofddoelstelling was zorgen voor eigen voedselproductie.
- De landbouwers produceerden enorm veel, want ze kregen toch een gewaarborgde prijs voor hun oogst.
- Binnen de EU groeide de kritiek dat het systeem tot overschotten leidde. Van buiten de Unie klonk er kritiek op de gesubsidieerde dumping van de landbouwproductie op de wereldmarkt en op het afschermen van de eigen markt voor producten van buitenaf.
- De nadruk werd verschoven van kwantiteit naar kwaliteit.
- Betaalbaarheid van het systeem.
- Het gaat om het visserijbeleid. Dit komt meestal in het nieuws met de vastlegging van de 'vangstquota'. Daarbij wordt Europees bepaald hoeveel elk land van welke soort mag opvissen. Het is de bedoeling om zo de visbestanden op langere termijn te beschermen.

Oefening 31

- 34 procent in de periode 2007-2013
- Een uitgesproken daling. In 1970 ging nog 70 procent van het Europees budget naar landbouw.

Oefening 32

- In Frankfurt am Main (Duitsland) - Jean-Claude Trichet.
- In 2011 wordt de euro door 17 lidstaten gebruikt. België, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal en Spanje hebben de euro op 1 januari 2002 ingevoerd. Slovenië volgde op 1 januari 2007. Op 1 januari 2008 was het de beurt aan Malta en Cyprus. In 2009 volgde Slowakije en op 1 januari 2011 is Estland het 17e lid van de eurogroep geworden. Denemarken en Groot-Brittannië beslisten om voorlopig buiten de eurozone te blijven. Letland, Litouwen, Polen en Zweden hebben nog altijd niet beslist wanneer ze toetreden. Estland wordt op 1 januari 2011 het 17e lid van de eurogroep.
- Enkele voordelen:
  - Je hoeft geen vreemd geld meer aan te kopen als je reist naar een andere Europese lidstaat en dus ook geen wisselkosten meer te betalen.
  - Je kunt gemakkelijk prijzen vergelijken in andere eurolanden.
  - Het maakt de financiële transacties tussen Europese bedrijven gemakkelijker en goedkoper.

Enkele nadelen:

- De lidstaten kunnen geen eigen monetair beleid meer voeren.
- De eurolanden moeten de criteria van het "Stabiliteitspact" naleven, zodat de begrotingsdiscipline wordt gerespecteerd. Sommige politieke kringen vonden dit een rem op de economische groei en een hypotheek op grote investeringen. Na de Griekse crisis, die de hele euro in gevaar bracht, groeide er echter een consensus om het stabiliteitspact te versterken.

Oefening 33

Enkele elementen van antwoord:

- hetze tegen Griekenland in Duitsland illustreert mentaliteitswijzing in Duitsland tegenover Europa. Het euroscepticisme is in opmars.
- de politieke evolutie van Duitsland is van wezenlijk belang voor de Europese Unie. Duitsland is immers de grootste lidstaat en de sterkste economie.
- het grootste gevaar voor de Europese integratie blijft een overtrokken nationalisme. Uitgerekend zulk nationalisme wilden de "vaders van Europa" met hun project definitief indammen.
- tussen het Europees Parlement en de Raad van ministers wordt voortdurend slag geleverd rond communautaire of intergouvernementele oplossingen. De laatste jaren had het intergouvernementalisme de wind in de zeilen, dat is niet zonder gevaar. Op deze manier dreigt het nationaal belang van de grote landen de integratie te ontrafelen.
- een slagvaardige en assertieve Commissie is essentieel voor de Europese integratiedynamiek.

Oefening 34

- a. De bedoeling van het regionaal beleid is om de ongelijke welvaart tussen de lidstaten en regio's weg te werken.
- b. Cohesiefondsen: steun aan landen die qua welvaart onder het EU-gemiddelde zitten. Structuurfondsen: steun aan regio's in de EU met structurele problemen.
- c. Met de cohesiefondsen wil men de samenhang tussen de EU-lidstaten bevorderen. Met andere woorden: vermijden dat er grote verschillen in welvaart zijn tussen de landen in de EU.
- d. Het Marshallplan had de bedoeling te investeren in Europa om de welvaart op te krikken en een afzetmarkt voor Amerikaanse producten te creëren. Het bleek een win-win operatie voor beiden. De investeringen van de EU in de nieuwe lidstaten hebben dezelfde bedoeling, alleen is de geldsom die we in de nieuwe lidstaten pompen beduidend kleiner.

Oefening 35

- a. De EGKS beschikte in de jaren '50 al over sociale fondsen.
- b. Omdat zijn succes afhangt van de goede wil van de nationale regeringen.

Oefening 36

- a. De eerste auteur pleit voor een Europa waar het sociale op de eerste plaats staat en waarbij de concurrentie (wat nu op 1 staat) een bijrol krijgt. De tweede auteur vindt dat alle aandacht moet gaan naar een stevige economie en dat het sociaal beleid daaruit voortvloeit.
- b. Het eerste citaat is afkomstig van Johan Vande Lanotte, een socialist; het tweede is van Annemie Neyts, een liberaal.
- c. Je kan maar een goed sociaal beleid voeren als er economische welvaart is.

Oefening 37

Angelsaksisch model

Model dat erop gericht is zoveel mogelijk jobs te creëren en dat sociale zekerheid beschouwt als het ultieme vangnet.

Scandinavisch model

Model waarbij het systeem van sociale zekerheid gericht is op activeren.

Rijnland model

Model dat steunt op volwaardig werk, goede sociale bescherming en sociaal overleg.

Oefening 38

- a. De vervuiler betaalt;
- b. Fout: Europa is al sinds meer dan 30 jaar met die problematiek bezig;

- c. Het Kyoto-protocol;
- d. Het is een internationale samenwerking op het gebied van kernfusie voor de productie van elektriciteit.

Oefening 39

- a. - In de elfde eeuw (1054) vond het grote schisma (kerkscheuring) plaats tussen het oostelijke en het westelijke deel van de christenheid van het Roomse rijk. Dit leidde tot de scheiding tussen de oosters-orthodoxe of byzantijnse kerken en de rooms-katholieke of Latijnse kerk.
- Met geopolitieke grens bedoelt men het samenvallen van het Europese project met de geografische afbakening van Europa.
- b. Volgens J.-L. Bourlanges moeten de grenzen van de Unie samenvallen met een regio waar de democratie gerespecteerd wordt en waar de buitenlandse politiek gekenmerkt wordt door de rede, samenwerking binnen multinationale organisaties, overleg en de weigering van geweld en unilaterale botsingen.
- c. Terwijl de EU in haar buitenlands beleid vooral aandacht schenkt aan het internationaal recht en samenwerking binnen de Verenigde Naties, wordt de Amerikaanse buitenlandse politiek beheerst door het unilaterale denken. Dat werd ook duidelijk tijdens de Irak-crisis in 2003. De Amerikanen kozen voor een preventieve oorlog, de meeste EU-lidstaten voor het naleven van de spel van het internationaal recht.
- d. Volgens Bourlanges kunnen enkel landen toetreden tot de Unie die de democratische principes respecteren en die de Europese 'redelijke' visie op wereldorde delen. Volgens Prof. Detrez maken we onszelf iets wijs als we geloven dat dit echte Europese waarden zouden zijn. De Europese geschiedenis bewijst immers het tegendeel.
- e. Prof. Detrez waarschuwt ons ervoor dat we voorzichtig moeten omspringen met het opleggen aan anderen van wat we de Europese waarden noemen. We mogen niet de pretentie hebben te geloven dat wij redelijk zijn en de anderen niet.

Oefening 40

- a. We zetten de meest gebruikelijke voor- en tegenargumenten even op een rijtje:

VOOR

Turks lidmaatschap bezorgt de EU meer politieke macht op het wereldtoneel.

Turks lidmaatschap verhindert de evolutie naar een moslimstaat.

Door Turkije op te nemen in de EU versterken we de stabiliteit in de regio, het proces van democratisering, het respect voor de mensenrechten, enz.

TEGEN

Men vreest voor een cultuurclash.

De EU is er niet klaar voor en wordt onwerkbaar als Turkije (dat een zeer groot land is) erbij komt. Met te veel lidstaten dreigt de samenwerking te verwateren.

De steun van de publieke opinie voor verdere uitbreiding is niet groot, en zeker niet voor toetreding van Turkije.

Oefening 41

- a. fout (In zijn huidige vorm werd Turkije opgericht in 1923 door Mustafa Kemal, beter bekend als Atatürk. Hij maakte van Turkije een moderne staat.)
- b. juist;
- c. fout (Ankara is de hoofdstad);
- d. juist;
- e. fout (6,6% van de Turkse bevolking is ouder dan 65 jaar. In België is dat 17,3%).

Oefening 42

- a. - België, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden. Drie lidstaten hebben het verdrag ondertekend, maar zijn nog niet volledig in de Schengenruimte geïntegreerd: Cyprus, Bulgarije, Roemenië.
- IJsland, Noorwegen en Zwitserland.
  - Het Verenigd Koninkrijk en Ierland.
- b. De Schengen-akkoorden werden in 1985 afgesloten.
- c. Schengen is een Luxemburgse gemeente op het drielandenpunt Frankrijk-Luxemburg-Duitsland. Het symboliseert dus de samenwerking.
- d. Met die akkoorden werd besloten om de controles op personen aan de **gemeenschappelijke grenzen** van de Schengenlidstaten op termijn **af te schaffen**. Zo kunnen toeristen uit derde landen **met een geldig visum** voor één van de Schengenlanden met dat visum doorheen het hele Schengengebied reizen. [1]

Omdat de **controles aan de binnengrenzen werden afgeschaft** [2], moest men ook nadenken over maatregelen die de veiligheid zouden kunnen blijven garanderen. Hiervoor was betere **samenwerking tussen de nationale diensten zoals politie, douane en immigratiediensten nodig** [3]. Daarom werden afspraken gemaakt over de politiesamenwerking.

Een laatste luik van de akkoorden van Schengen is een **Europees informatiesysteem** [4]. Het SIS is een soort centrale computer waar alle informatie over gestolen wagens, vermiste en gezochte personen enz. worden opgeslagen en die door alle Europese politiediensten kan worden geraadpleegd.

Oefening 43

- a. - Een gemeenschappelijk centrum in Heerlen waar politiemensen uit de drie landen zullen samenwerken en informatie uitwisselen;
- Een Bureau voor Euregionale Samenwerking om de parketten uit de grensstreek intenser te laten samenwerken;
  - Een Euregionaal Opsporingsteam dat zich enkel bezighoudt met grensoverschrijdende problemen.

Oefening 44

- a. In 2008 werd de richtlijn met 369 stemmen voor, 197 tegen en 106 onthoudingen aangenomen.
- b. - De Spanjaard Augustin Diaz de Mera Garcia Consuegra (EVP) verklaarde dat hij de richtlijn goedkeurde, omdat aldus *»een beslissende stap naar een **gemeenschappelijk migratiebeleid** werd gezet»*. *«De tekst, zo stelde hij, waarborgt de fundamentele rechten en geeft de migranten de kans om beroep aan te tekenen. Bovendien wordt **de gedwongen terugkeer slechts als laatste redmiddel gebruikt»**.*
- *«Wij bouwen een Europa dat zich van de buitenwereld afsluit. Om de clandestiene migratie te bestrijden is het echter nodig dat **we instrumenten bedenken die een legale migratie mogelijk maken»**.* Dat verklaarde de Franse Martine Roure, die tegen stemde, namens de Progressieve Alliantie van Socialisten en Progressieven (S&D) .
  - Volgens de Nederlandse Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE) is *«dit compromis een kleine, maar belangrijke eerste stap.»* Verder onderstreepte ze dat *«de lidstaten deze richtlijn niet kunnen gebruiken om de **bestaande standaard** te verlagen.»*
  - De Belg Pierre Jonckheer (De Groenen) zei dat hij *«gehecht blijft aan het oude Europees idee van een harmonisatie naar boven toe»*. *«Ik begrijp niet, zo vervolgde hij, waarom men*

niet akkoord gaat om voorstellen uit te werken die de migranten meer bescherming geven.»

- De Vlaamse Frieda Brepoels (Vrije Europese Alliantie) zei dat «de richtlijn slechts een eerste, maar noodzakelijke stap is in een globaal migratiebeleid. We zitten allemaal met dezelfde problemen en uitdagingen en onze burgers zullen pas legale migratie aanvaarden en begrijpen indien de politiek heel duidelijk aangeeft dat illegale migratie in geen geval wordt aanvaard.»

c. Volgens Evo Morales, president van Bolivia, compenseren de Latijns-Amerikaanse migranten de te lage ontwikkelingshulp van de Europese landen. «Slechts weinig landen, aldus Morales, besteden 0,7 procent van hun bbp aan ontwikkelingshulp.»

d. Vijf jaar

1. hervorming van het handelsbeleid
2. hervorming van het klimaatbeleid
3. hervorming van de financiële wereld
4. versterking van het internationaal systeem en overle

Oplossingen Europaquiz

1:b; 2:b; 3:a; 4:b; 5:c; 6:a; 7:c; 8:c; 9:a; 10:a; 11:c; 12:a; 13:a

Oefening 45

a. Millenniumdoelstellingen

1. uitbannen van extreme armoede. In vergelijking met 1990 moet tegen 2015 het aantal mensen dat leeft van minder dan 1 dollar per dag gehalveerd worden.
2. bereiken van een universele basiseducatie
3. bevorderen van gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen
4. verminderen van de kindersterfte
5. verbeteren van de gezondheid van de moeders
6. bestrijden van HIV/AIDS, malaria en andere ziekten
7. bescherming van een duurzaam leefmilieu
8. ontwikkelen van een wereldwijde samenwerking voor ontwikkeling. Op dit ogenblik blijft de officiële ontwikkelingshulp ver beneden de VN-doelstelling van 0,7 procent van het Bruto Nationaal Inkomen van de OESO-leden. In 2010 werd de 0,7 procent norm slechts door 5 landen gehaald: Noorwegen, Zweden, Denemarken, Nederland en Luxemburg. België bereikt bijna de doelstelling.

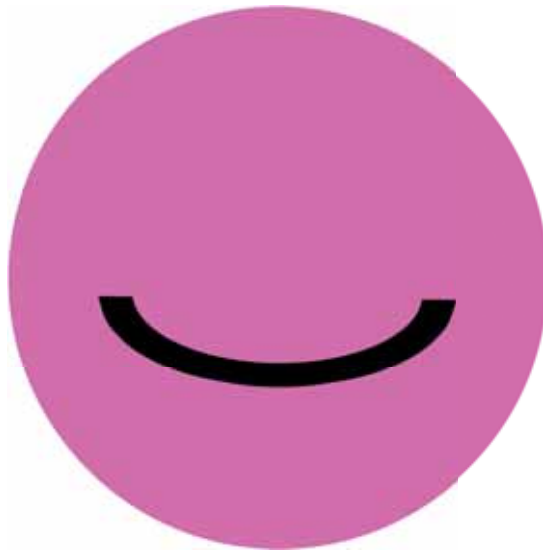
b. De vier pijlers waarop de ontwikkelingshulp zou moeten steunen:

Europa

IC-31-10-915-NL-C

ken ik !

www.eu4be.eu

Europa onder de loep is een uitgave van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.

Meer exemplaren en bijkomende informatie kan u krijgen bij de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België:

Archimedesstraat 73 - 1000 Brussel

Tel. : + 32 2 295 38 44 – Fax : + 32 2 295 01 66

www.eu4be.eu

Email: comm-rep-bru@ec.europa.eu

Ontdek en bestel andere publicaties van de Europese Unie via de site EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu>

Publicatiebureau

ISBN 978-92-79-18557-1

9 789279 185571

Copyright © Europese Unie, 2010. Alle rechten voorbehouden voor alle landen. Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Directie van de communicatie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Indien de veelevoudiging van teksten uit deze brochure echter strikt niet-commercieel gebeurt, voor informatieve of pedagogische doeleinden, is dit toegestaan met bronvermelding en, in voorkomend geval, met vermelding van de auteurs van de brochure.